

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 09 listopada 2017r.

Sąd Rejonowy w Legionowie II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący: SSR Monika Zmysłowska-Sołowiej

Protokolant-Magdalena Buczyńska

Przy udziale oskarżyciela Prokuratora Edyta Ulatowska-Stojak

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 26.10.2018r. 09.11.2018 roku w Legionowie sprawy

I. **M. W.** s. K. i D. zd. N. urodzonego (...) w C.

Oskarżonego o to , że :

W dniu 11 czerwca 2010 r. w L. woj. (...) działając wspólnie i w porozumieniu z K. W. z góry powziętym zamiarem osiągnięcia korzyści majątkowej reprezentując firmę Przedsiębiorstwo (...) z siedzibą przy ul. (...) w miejscowości B. P. (...)-(...) P. doprowadził A. R. i G. R. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem poprzez zawarcie umowy o roboty budowlane z dnia 11.06.2010 roku poprzez wprowadzenie w.w. w błąd co do rzeczywistego zamiaru i możliwości finansowych wykonania zobowiązania wybudowania domu jednorodzinnego o nazwie A. (...) przy ul. (...) nr działki (...) w miejscowości R. gmina N. za co pobrał zaliczkę w kwocie 88750 złotych na zakup materiałów budowlanych przy czym zobowiązania wybudowania domu z tytułu umowy nie wykonał a zaliczki nie zwrócił tj. o przestępstwo z art. 286§1k.k.

II. **K. W.** s. J. i E. zd. P. urodzonego (...) w C.

Oskarżonego o to , że :

W dniu 11 czerwca 2010 r. w L. woj. (...) działając wspólnie i w porozumieniu z M. W. z góry powziętym zamiarem osiągnięcia korzyści majątkowej reprezentując firmę Przedsiębiorstwo (...) z siedzibą przy ul. (...) w miejscowości B. P. (...)-(...) P. doprowadził A. R. i G. R. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem poprzez zawarcie umowy o roboty budowlane z dnia 11.06.2010 roku poprzez wprowadzenie w.w. w błąd co do rzeczywistego zamiaru i możliwości finansowych wykonania zobowiązania wybudowania domu jednorodzinnego o nazwie A. (...) przy ul. (...) nr działki (...) w miejscowości R. gmina N. za co pobrał zaliczkę w kwocie 88750 złotych na zakup materiałów budowlanych przy czym zobowiązania wybudowania domu z tytułu umowy nie wykonał a zaliczki nie zwrócił tj. o przestępstwo z art. 286§1k.k.

orzeka:

1. Oskarżonego **M. W.** uniewinnia od popełnienia zarzucanego mu w a/o czynu;
2. Oskarżonego **K. W.** uniewinnia od popełniania zarzucanego mu w a/o czynu;
3. Na podstawie art. 632 ust. 1 k.pk. kosztami postępowania obciąża Skarb Państwa ;

UZASADNIENIE

Wyroku SR w Legionowie z dnia 09.11.2018r. Sygn. akt II K 870/16

Na podstawie całokształtu okoliczności ujawnionych w toku rozprawy głównej, Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Oskarżony M. W. prowadził działalność gospodarczą pod firmą (...) przy ulicy (...) w P. i zajmował się działalnością budowlaną. Pełnomocnikiem M. W. był jego ojciec oskarżony K. W..

W dniu 10.06.2010 roku w L. oskarżony K. W. podpisał w imieniu swojego syna umowę o roboty budowlane z pokrzywdzonymi A. i G. małżonkami R. na wybudowanie do stanu deweloperskiego budynku jednorodzinnego o nazwie A. (...) w miejscowości R. gmina N.. Na poczet wykonania umowy pokrzywdzeni wpłacili na numer rachunku bankowego M. W. zaliczkę, która oskarżony przeznaczył na zakupu materiałów i wykonanie robót w kwocie 88.000 złotych. Budowę domu nadzorował oskarżony K. W., oskarżony M. W. nigdy nie przyjeżdżał na miejsce realizacji inwestycji. Z uwagi na nieporozumienia w zakresie realizacji inwestycji pokrzywdzeni w dniu 16.09.2010 roku wymusili na oskarżonym K. W. podpisanie aneksu do umowy o roboty budowlane, w którym ustalono że dalsze prace budowlane będzie realizował podwykonawca J. S. (1) prowadzący działalność gospodarczą pod nazwą (...)T. z siedzibą w W.. Strony ustaliły, że wszelkie płatności należne wykonawcy oskarżonemu M. W. będą odtąd wpłacane na rachunek podwykonawcy J. S. (1). Budynek jednorodzinny został zrealizowany w stanie surowym otwartym, jednak z uwagi na nieporozumienia pomiędzy pokrzywdzonymi a J. S. (1) odnośnie realizacji więźby dachowej, A. R. oświadczyła, że dalszą część budowy będą realizować z innymi pracownikami. J. S. (1) opuścił plac budowy nie informując o tym fakcie oskarżonych ani nie rozliczając się finansowo z nimi. J. S. (1) po ogłoszeniu upadłości swojej firmy nie kontaktował się ani z oskarżonymi ani z pokrzywdzonymi (k.351).

W tym czasie firma (...) popadła w kłopoty finansowe, z uwagi na niezaplacenie wynagrodzenia za realizację dużej inwestycji przez jednego z inwestorów na kwotę ponad 1.000 000 złotych. Oskarżony M. W. z uwagi na utratę płynności finansowej został zmuszony do ogłoszenia upadłości i zamknięcia swojej firmy. Oskarżony K. W. również nie kontaktował się z pokrzywdzonymi albowiem jego żona zachorowała na chorobę nowotworową i po niedługim czasie zmarła.

Oskarżony M. W. ma 38 lat posiada wykształcenie średnie, z zawodu technik-elektronik, jest żonaty na utrzymaniu posiada 2 dzieci, utrzymuje się z prac dorywczych i osiąga dochód 2500 złotych miesięcznie, nie ma majątku, był karany z art. 178a§1 k.k. i 178a§4k.k. , nie był leczony psychiatrycznie ani odwykowo.

Oskarżony K. W. ma 58 lat , ma wykształcenie średnie, z zawodu jest mechanik obróbki skrawaniem, utrzymuje się z prac dorywczych i osiąga 1500 złotych miesięcznie, nie ma majątku , był karany, nie był leczony psychiatrycznie ani odwykowo.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie :

- wyjaśnień oskarżonych M. W. (k. 100-101, 308) i K. W. (k. 103-104, 308)
- zeznań świadków A. R. (k.40-41,90-91, 109, 310-312), G. R.(k. 38, 92-93, 312-314), R. W. (k.57, 314), A. K. (1) (k.227, 346) oraz następujących dowodów;
- k. 11 -13, 64 – 69, 111 – 116, 132 – 136 - umowa
- k. 13v – 15, 70 – 74, 79 – 83, 117 – 120 – oferta,
- k. 16, 17, 46 – 47, 48, 153 – 154 – nakazy zapłaty,
- k. 18, 155 – kserokopia odpisu postanowienia,
- k. 19 – 14 – stenogram z rozmowy,
- k. 24 – 25, 156 – 158, 161 -163, – porozumienie,

- k. 26, 44 – 45, 49, 160, – kserokopia wyroku,
- k. 27 – 28, 164, – informacje komornicze,
- k. 29 – 31 – informacje z (...),
- k. 74 – 76, 129 – 131, – aneks,
- k. 121 – 126, 159 -- potwierdzenie wpłaty,
- k. 127 – 128, 148 – 149, – odstąpienie do umowy,
- k. 137 – 147 – szczegółowy zakres robót z załącznikami,
- k. 147, 165, – wydruk e-mail,
- k. 150 – 152, – protokół inwentaryzacji robót,
- k. 167 – 199 – wydruki ze stron internetowych,
- k. 204 – 207, 270 – 272, 298 – 300, 394 -396 – KRK,
- k. 221 – 216 – protokół oględzin rzeczy,
- k. 221 – dyktafon,
- k. 317 – 344 – dokumentacja ze Starostwa Powiatowego w P. z załącznikami,
- k. 357 – dane z PESEL – SAD,
- k. 358 – dane z US,
- k. 361 – dane z Starostwa Powiatowego w L.,
- k. 367 – dane od Powiatowego Inspektora nadzoru Budowlanego w L.,
- k. 382 – 384, 387 – 390, – dane od operatorów telefonii komórkowej,
- k. 392 – informacja z NFZ,
-

Oskarżony M. W. w postępowaniu przygotowawczym oraz przed Sądem nie przyznał się do zarzucanego mu czynu i odmówił składania wyjaśnień oraz odpowiedzi na pytania. Przeprowadzone dowody nie obaliły wersji oskarżonego, dlatego Sąd uznał je za wiarygodne i odpowiadające rzeczywistemu przebiegowi zdarzenia .

Oskarżony K. W. nie przyznał się do zarzucanego mu czynu i Sąd dał wiarę wyjaśnieniom oskarżonego albowiem są one konsekwentne, logiczne wzajemnie się uzupełniają z innymi dowodami zebranymi w sprawie w tym: zeznaniami świadków, którym Sąd dał wiarę. Nie zawierają one istotnych sprzeczności, by były w stanie podważyć zaufanie Sądu co do szczerości i prawdziwości tych wyjaśnień.

Świadek A. R. zeznała, że w 2010 roku firma oskarżonego K. W. realizował dla nich projekt domu. Wskazała, że wraz z mężem G. R. zawarli z K. W. umowę o roboty budowlane na wykonanie stanu surowego i stanu deweloperskiego budynku. K. W. podpisał z nimi umowę w imieniu swojego syna oskarżonego M. W. prowadzącego firmę (...) w P.. Podał, że przy podpisaniu umowy wpłacili zaliczkę w kwocie około 90.000 złotych na materiały i robociznę. Wskazał, że kiedy wrócili z wakacji i pojechali na budowę stał tam tylko barak, a ekipa była nietrzeźwa. Oskarżeni nie przyjeżdżali

na budowę, wyznaczony był kierownik budowy. Świadek przyznała, że kierownik budowy przyjeżdżał kiedy do niego dzwoniли i dokonywał wpisów w dzienniku budowy pod ich dyktando. Wskazał, że roboty budowlane były prowadzone przez podwykonawcę tj. przez J. S. (1). W terminie został postawiony dom w stanie surowym otwartym bez dachu, okien i drzwi. W zakresie wykonania stanu surowego otwartego wraz z mężem nie mieli zastrzeżeń do oskarżonych. W trakcie realizacji budynku podpisali aneks do umowy o roboty budowlane z podwykonawcą J. S. (1), który miał dalej realizować poszczególne etapy budowy. Od tego momentu część kwot płacili panu J. S. (1) a część oskarżonemu. Wskazała, że ostatecznie skierowali do Sądu Cywilnego pozew o wydanie nakazu zapłaty za niewykonanie umowy i Sąd wydał nakaz zapłaty na kwotę 82.000 złotych wobec pozwanego M. W. oraz drugi nakaz zapłaty zobowiązujący K. W. do zapłaty kwoty 89.000 złotych. W skład tej sumy wchodziła kwoty 40.000 złotych za wpłaconą zaliczkę oraz 42000 złotych jako kara umowna za niezrealizowanie umowy. A. R. podała, że K. W. podpisał z nimi zobowiązanie do zapłaty w/w kwoty ale zapłacili im jedynie 3.500 złotych. Łącznie posiadają tytuły wykonawcze przeciwko oskarżonym na kwotę 191.000 złotych. W pozostałym zakresie K. W. próbował wynegocjować, że pozostałą kwotę spłaci wykańczając im dom jednak oskarżycielka nie zgodziła się na to. Pokrzywdzona przyznała, że za położenie dachu nie zapłacili J. S. (1) i kazali mu zejść z budowy bo budynek dokończyli budować już z inną ekipą. Sąd dał wiarę zeznaniom świadka albowiem są one konsekwentne, logiczne wzajemnie się uzupełniają z innymi dowodami zebranymi w sprawie w tym: zeznaniami świadka G. R. i wyjaśnieniami oskarżonych oraz kserokopiami zwartych umów, którym Sąd dał wiarę. Nie zawierają one istotnych sprzeczności, by były w stanie podważyć zaufanie Sądu co do szczerości i prawdziwości tych zeznań.

Świadek G. R. zeznał, że po podpisaniu umowy o roboty budowlane z oskarżonym K. W. w 2010 roku wpłacili oskarżonemu kwotę 88.000 złotych tytułem zaliczki. Łącznie z umowy wynikało, że pokrzywdzeni mieli wpłacić oskarżonym kwotę 355.000 złotych za wybudowanie domu i materiały. Przyznał, że z kwoty zaliczki oskarżony zakupił materiały na budowę budynku. Dom został wybudowany w stanie surowym otwartym. Podwykonawcą, z którym podpisali dodatkowy aneks do umowy był J. S. (1). Pokrzywdzony podał, że czuje się oszukany bo choć budynek został wybudowany prawidłowo, to ekipa J. S. (1) źle położyła dach budynku i w jego ocenie winę za to ponoszą oskarżeni K. i M. W.. Wskazał, że jako inwestorzy nie uregulowali rozliczeń pomiędzy J. S. a oskarżonymi. J. S. (1) zszedł z budowy i przestał się odzywać. Świadek wskazał, że zgodnie z uregulowaniami umowy cywilnej należy mu się 44.000 złotych zaliczki od oskarżonych bo nie został właściwie wybudowany drugi etap tj. stan deweloperski budynku. Jednocześnie pokrzywdzony przyznał, że zgodnie z aneksem wpłaty na poczet drugiego etapu budowy były wpłacane J. S. (1). Sąd dał wiarę zeznaniom świadka w całości albowiem są one konsekwentne spójne i logiczne oraz znajdują potwierdzenie w pozostałym zebranym w sprawie materiale dowodowym, potwierdzają, je treści zeznań świadka A. R., dowody wykonanych przelewów bankowych oraz wyjaśnienia oskarżonych i kserokopie umów zawartych z oskarżonymi, którym Sąd dał wiarę.

Świadek R. W. zeznała, że jej mąż M. W. prowadził firmę budowlaną (...) w P., która została zlikwidowana. Podała, że pełnomocnikiem męża był jego ojciec K. W.. W 2010 roku firma jej męża popadła w kłopoty finansowe. Dłużnicy nie regulowali wobec oskarżonego wierzytelności a największy z nich nie zapłacił M. W. kwoty 1 miliona złotych. To przeważało iż jej mąż musiał ogłosić upadłości firmy. Wskazała, że ponieważ umowę podpisywał w imieniu męża jej teść nie wie czy M. W. miał świadomość iż jego firma realizowała tą budowę. M. W. zajmował się dużymi zleceniami budowlanymi. R. W. zeznał, że jej teść załamał się w czasie kiedy zmarła na chorobę nowotworową jego żona i przestał interesować się wykonywanymi zleceniami. Sąd dał wiarę zeznaniom świadka, jako konsekwentnym, logicznym, spójnym i wzajemnie się uzupełniającymi z innymi dowodami którym Sąd dał wiarę tj. zeznania świadka znajdują potwierdzenie w zeznaniach świadka A. K. (1), który podał, że firma oskarżonego M. W. budowała mu dom. Podał, że po wybudowaniu stanu surowego nagle stracił kontakt z oskarżonym. Przyznał, że był zdenerwowany sytuacją i mógł wtedy zadzwonić do pokrzywdzonych. Zeznał, że ostatecznie dogadał się z oskarżonym, który powiedział mu, że miał problemy ze swoimi dłużnikami a jego ojcu zmarła żona. Wskazał, że ostatecznie oskarżony dokończył budowę jego domu i nie ma do niego żadnych pretensji. Sąd dał wiarę zeznaniom świadka jako konsekwentnym i logicznym.

Sąd obdarzył wiarą dowody z dokumentów, gdyż zostały sporządzone przez powołane do tego organy, a żadna ze stron nie zaprzeczyła ich prawdziwości i autentyczności.

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

M. W. i K. W. zostali oskarżeni o popełnienie przestępstw z art. 286§1kk. Zgodnie z treścią art. 286§1kk przestępstwo oszustwa może być popełnione jedynie umyślnie z zamiarem bezpośrednim kierunkowym, obejmującym cel i sposób działania. Przystępstwo przewidziane w art. 286 § 1 k.k. zachodzi wtedy, gdy zachowanie sprawcy skierowane jest na osobę, którą sprawca zamierza doprowadzić do niekorzystnego rozporządzenia mieniem, poprzez wprowadzenie w błąd tej osoby, wyzyskanie błędu tej osoby lub wyzyskanie niezdolności tej osoby do należytego pojmowania przedsiębiorczego działania, przy czym jest to przestępstwo materialne, którego skutkiem jest niekorzystne rozporządzenie mieniem. Pod względem podmiotowym przestępstwo oszustwa określone w art. 286 § 1 k.k. jest przestępstwem umyślnym, zaliczonym do tzw. celowościowej odmiany przestępstw kierunkowych. Analiza zebranego w sprawie materiału dowodowego nie pozwala przypisać oskarżonym realizacji znamion zarzuconych im przestępstw z art. 286§1k.k. Jak ustalono w postępowaniu problemy z realizacją umowy o roboty budowlane zawartą z pokrzywdzonymi A. i G. R. były spowodowane przez przyczyny losowe niezależne od oskarżonych. Jeżeli chodzi o K. W. właściwie nadzorował on wybudowanie budynku w stanie surowym natomiast jak wynika z zeznań świadków R. W. jak również A. K. (2) załamał się on gdy zachorowała mu żona, która w krótkim czasie zmarła. Z uwagi na problemy z realizacją zlecenia budowy domu w tym czasie to pokrzywdzeni wymusili na nim podpisanie umowy aneksu i przyjęcie do wykonania inwestycji podwykonawcy J. S. (1), który niewłaściwie miał położyć im dach. Na podstawie zeznań A. R. ustalono, że również praca firmy (...) nie była przez pokrzywdzonych dobrze oceniana i to ona kazała J. S. (1) zejść z budowy i inwestycję zrealizowano z kolejną ekipą budowlaną. Zgodnie z postanowieniami umowy wynagrodzenie za drugi etap budowy było płacone na rachunek J. S. (1), który nie rozliczył się ani z oskarżonymi ani z pokrzywdzonymi. K. W. wskazał zaś że z otrzymanej zaliczki kupił materiały budowlane na wybudowany w stanie surowym dom musiał zapłacić również wynagrodzenia robotnikom. W tym zakresie w ocenie Sądu zachowanie oskarżonego nie zrealizowało żadnego ze znamion przypisywanego mu czynu z art. 286§1kk albowiem trudno mu przypisać działanie ze z góry powziętym zamiarem oszustwa. Podkreślić również należy, że również w zachowaniu oskarżonego M. W. brak znamion przestępstwa z art. 286§1k.k. albowiem jak wynika ze zgromadzonego materiału dowodowego nie podpisywał on umowy z pokrzywdzonymi ani bezpośrednio nie nadzorował inwestycji a fakt ogłoszenia upadłości jego firmy wynikał z utraty płynności finansowej wynikającej z nie zapłacenia wierzytelności przez dłużników jego firmy. Stąd w ocenie Sądu w zachowaniu oskarżonego brak jest znamion przestępstwa z art. 286§1kk, które polegałoby na z góry zaplanowanym wyłudzeniu od pokrzywdzonych po wprowadzeniu ich w błąd zaliczki i zawarciu umowy i doprowadzenia do niekorzystnego rozporządzenia mieniem. Mając powyższe na uwadze Sąd uniewinnił obu oskarżonych od popełnienia zarzucanego im w akcie oskarżenia czynu. Przypisując sprawcy popełnienie przestępstwa określonego w art. 286 § 1 k.k. należy wykazać, że obejmował on swoją świadomością i zamiarem bezpośrednim (kierunkowym) nie tylko to, że wprowadza w błąd inną osobę (względnie wyzyskuje błąd), ale także i to, że doprowadza ją w ten sposób do niekorzystnego rozporządzenia mieniem - i jednocześnie chce wypełnienia tych znamion. Nie można zatem przypisać oskarżonym działania umyślnego ze z góry powziętym zamiarem wprowadzenia w błąd pokrzywdzonych i uzyskania nienależnej korzyści majątkowej skoro z otrzymanej zaliczki zakupiony został materiał budowlany z którego wybudowano w stanie surowym dom. Jak wynika z utrwalonego w tym zakresie orzecznictwa oszustwo jest przestępstwem kierunkowym, gdyż warunkiem odpowiedzialności jest działanie czy zaniechanie sprawcy w celu osiągnięcia korzyści majątkowej. Zamiar bezpośredni o szczególnym zabarwieniu związanym z celem działania sprawcy oznacza, że elementy przedmiotowe oszustwa muszą mieścić się w świadomości sprawcy i muszą być objęte jego wolą. Sprawca oszustwa nie tylko musi chcieć uzyskać korzyść majątkową, lecz musi także chcieć użyć w tym celu określonego sposobu działania czy zaniechania. W związku z tym do przestępstwa oszustwa nie dochodzi zarówno wtedy, jeżeli jeden z przedstawionych elementów nie jest objęty świadomością sprawcy, jak i wówczas, jeżeli któregoś z nich sprawca nie chce, lecz tylko się godzi. W przypadku działania sprawcy w zamiarze ewentualnym nie dochodzi więc do popełnienia występku oszustwa przewidzianego w art. 286 § 1 k.k.(porównaj wyrok SN z dnia 19.07.2007 roku V KK 384/06 Biul.PK 2007/14/33). Fakt nienależnego wykonania zlecenia może być rozstrzygany na drodze dochodzenia roszczeń wynikających z kodeksu cywilnego przed Sądem Wydział Cywilny co zresztą pokrzywdzeni uczynili uzyskując dwa tytuły egzekucyjne na łączną kwotę 191.000 złotych. O kosztach rozstrzygnięto na podstawie art. 632 ust. 2 kpk.